

ROZVOJOVÁ POTŘEBA A:

Region rozvíjející se v souladu s přírodou

Region Rakovnicka má venkovský charakter, z něhož téměř polovinu zabírá zemědělská půda a zhruba dvě pětiny lesní pozemky. Z hlediska ekologické stability se jedná o území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou. Výjimku v území tvoří z tohoto hlediska oblast Křivoklátska, která je i v rámci Středočeského kraje vysoce hodnocena jako přírodě velmi blízká krajina.

Díky srážkovému stínu Krušných hor jde současně o oblast významně ohroženou suchem. S ohledem na klimatické změny a současný ráz krajiny je potřeba prosazovat krajinotvorné úpravy vedoucí k rozdělování velkých bloků na menší fragmenty, podporující jak zvýšení biodiverzity, tak i větší zadržování vody v krajině. Ke zvýšení retence krajiny, zlepšení teplotních a vlhkostních parametrů krajiny a snižování vysychání je potřeba podporovat zakládání remízků, mokřad, polderů, zastiňování asfaltových a betonových ploch, revitalizaci brownfieldů, obnovu rybníků apod.

Dalším problematickým bodem v rámci využívání krajiny v území je významná míra eroze a nedostatek organické hmoty v půdě. Ke zlepšení stavu je potřeba zavádět vhodná protierozní opatření a opatření pro zvyšování organické hmoty v půdě, a to především podporou vhodných metod zemědělského hospodaření šetrného k půdě.

Území je rozděleno do mnoha menších sídel, ve větší míře s nízkou výbavou pro snižování znečištění. Je potřeba zvýšit počet obcí s napojením kanalizace na čistírnu odpadních vod, kterých je v současné době zhruba třetina, aby byla snížena míra znečišťování vod způsobeného vypouštěním odpadních vod do malých vodních toků s nízkým průtokem vody.

Jen pětina obcí je napojena na přívod plynu a v území stále převládá způsob vytápění domácností tuhými palivy. V rámci vytápění domácností je řešením využívání dostupných obnovitelných zdrojů energie, využitím energetického potenciálu odpadů nebo paliv vyrobených z odpadů, a to i například prostřednictvím energeticky stabilních komunálních soustav.

Z hlediska znečištění ovzduší, i z hlediska hlukové zátěže je významnou příležitostí ke zlepšení životního prostředí podpora elektromobility a využívání cyklo dopravy jako vhodné alternativní změny denní mobility obyvatel. Ke zlepšení ovzduší v sídlech je také potřeba se soustředit na odklánění frekventované dopravy mimo centrum území obcí.

V odpadovém hospodářství je potřeba se především zaměřit na předcházení odpadů a jeho maximální vytrídění. Vyšším množstvím vytríděných složek, a to zejména biologicky rozložitelných odpadů se významně sníží množství odpadů ukládaného na skládky. Nejvhodnější je varianta zpracování odpadů co nejbliže vzniku, což přepokládá zajištění sítě zařízení, které se využitím odpadů budou zabývat. Dále je potřeba optimalizovat síť pro nakládání s odpady a podporovat efektivní systém svozové sítě.

Naplnění potřeby přispěje k vytvoření vhodného prostředí pro dobrý život obyvatel, nebude ohrožováno jejich zdraví a bude pozitivně stimulován udržitelný hospodářský růst. Krajina bude využívána efektivně, hospodárně a šetrně vůči zdrojům. Životní prostředí bude respektováno jako jeden ze zásadních pilířů udržitelného rozvoje. Bude vytvořeno vhodné prostředí pro rozvoj rostlinných a živočišných druhů a společně se zvýšením variability přírodního prostředí a zaváděním vhodných opatření dojde ke zlepšení samotného krajinného rázu a tím i k větší atraktivitě regionu pro místní obyvatele a návštěvníky.

Dílicí potřeby:

- zavádění precizního zemědělství a prvků opatření chytrého venkova v zemědělství a lesnictví
- budování zavlažovacích systémů (např. u chmelnic)
- podpora budování mezí, remízků, mokřadů, rybníků, polderů a dalších vodních prvků pro zachycování srážkové vody a zadržování vody v krajině
- zavádění liniových zelení u polí

- zajišťování prostupnosti krajiny (obnova a údržba polních i lesních cest, propojování cest v krajině)
- pořízení techniky pro údržbu krajiny
- obnova a rozšiřování sídelní zeleně
- budování přívodů vody do území a retenčních nádrží
- důraz na druhovou pestrost v krajině
- podpora diverzifikace činnosti zemědělců
- vybudování ekocentra pro osvětové EVVO programy
- zabraňování degradace půdy a fragmentace krajiny způsobené územně nekompaktním rozšiřováním zastavěných ploch s negativním dopadem na krajinný ráz a vodní a suchozemské ekosystémy

ROZVOJOVÁ POTŘEBA B:

Bezpečný region s dostatečnými a dostupnými službami, zdravotní péčí a sociálními službami

Jde o region s velmi nízkou hustotou zalidnění, kde se stejně jako v ostatních částech republiky projevuje konstantní růst podílu věkové skupiny seniorů nad 65 let. Tomuto trendu je potřeba přizpůsobit kapacitu sociálních služeb v území (terénní i ambulantní), zejména s ohledem na seniory se sníženou soběstačností a ohrožené samotou. Tato potřeba se netýká jen cílové skupiny seniorů, ale i osob se zdravotním postižením, osob s chronickým duševním onemocněním, s mentálním postižením, osob ohrožených sociálním vyloučením a dalších. Důsledky demografických změn je potřeba kromě optimalizace kapacit sociálních služeb vyvážit i zvýšením kvality péče, zabezpečením lidských zdrojů, preventivními opatřeními, poradenstvím a zapojením místních komunit pečujících osob a dobrovolníků.

V území je potřeba vytvořit podnětné prostředí pro vznik a rozvoj komunitních center s cílem aktivizovat zejména seniory, osoby se zdravotním postižením či rodiny a dosáhnout tak maximální délky nezávislého života těchto cílových skupin v sociálním systému.

Se stárnutím obyvatel souvisí i hrozba nedostatku zdravotnického personálu (lékařů i zdravotních sester) z důvodu odchodu do důchodu, což má negativní dopad na celkovou kvalitu i dostupnost zdravotní péče. Je potřeba zajistit dostatečné personální kapacity a zvýšit dostupnost základní zdravotní péče v okrajových částech území, například nabídkou služebních bytů lékařům, moderním zázemím pro výkon služby, všeobecnou atraktivitou obce apod. V regionu je potřeba zajistit dostupnou péči ambulantních specialistů, aby bylo sníženo dojíždění obyvatel za specializovanými lékaři mimo území.

Je potřeba podpořit zakládání a činnost místních malých a středních podniků jako zdroj komerčních služeb obyvatelům a návštěvníkům regionu. Dostatečná dostupnost služeb je zajištěna zejména ve městech a větších obcích, v malých obcích a na periferii okresu není nabídka služeb uspokojující a nutí tamní obyvatele za službami vycestovat buď do centra regionu, anebo mimo něj.

Na území se nachází dislokovaná profesionální jednotka hasičského záchranného sboru Středočeského kraje s odpovídajícím zázemím a vybavením. Úroveň vybavení a celkového zázemí jednotek JPOII a JPOIII, kterých je v území 19, bohužel dostatečná není a je potřeba investic do jejich obnovy a modernizace.

Z pohledu bezpečnosti je Rakovnicko obecně územím s nízkou mírou závažné kriminality, ve zvýšené míře se zde objevuje pouze drobná kriminalita spíše majetkové povahy. Pro trvale udržitelnou bezpečnost v regionu je potřeba trestné činnosti předcházet, a to cílenou prevencí kriminality. Je potřeba se dále zaměřit i na prevenci v dalších oblastech známých rizik (přírodní katastrofy, kyberkriminalita, šikana apod.)

Díky naplnění této potřeby dojde ke zvýšení atraktivity i těch nejdlehlších částí území, neboť zdravotní péče, sociální služby a obecně služby obyvatelům budou dostupné v adekvátním rozsahu i kvalitě po celém území. Díky podpoře malých a středních podniků bude zajištěna dostatečná síť služeb obyvatelům a podpořen vznik nových pracovních příležitostí i v odlehlých částech území. Region bude bezpečným místem lákavým pro život místních obyvatel i lákavým pro turisty.

Dílič potřeby:

- zajišťování lepší dostupnosti sociálních služeb, podpora navyšování jejich kapacit a kvality
- budování zázemí pro terénní a ambulantní sociální služby
- zajištění dostupnosti základní zdravotní péče v okrajových částech území
- podpora vzniku sociálního bydlení
- podpora osob ohrožených samotou, sociálním vyloučením, nízkou životní úrovní
- zakládání nízkoprahových zařízení
- podpora zakládání a činnosti sociálních podniků ve prospěch ohrožených skupin obyvatel
- obnova materiálně-technického vybavení a rekonstrukce zázemí jednotek IZS
- modernizace a digitalizace malých a středních podniků a podpora jejich činnosti
- podpora dostupnosti služeb obyvatelům

ROZVOJOVÁ POTŘEBA C:

Veřejná infrastruktura na úrovni 21. století

Stav veřejné infrastruktury ve smyslu technické infrastruktury, dopravní infrastruktury, občanské vybavenosti a veřejných prostranství vykazuje značné vnitřní disparity. Je cílem, aby se rozdíly mezi jednotlivými částmi území nezvětšovaly a aby se zlepšovaly podmínky tam, kde je stav veřejné infrastruktury nejzávažnější.

Je potřeba se zaměřit zejména na rozšiřování kanalizační sítě se zakončením na čistírny odpadních vod, zajištění dodávek pitné vody do všech částí území, přechod vytápění domácností z tuhých paliv na jiné alternativní zdroje a na modernizaci způsobu nakládání s odpady, s čímž souvisí například i potřeba šíření osvěty v oblasti cirkulární ekonomiky a zavádění inovativních metod chytrého venkova při výstavbě a modernizaci veřejné infrastruktury v obcích.

V neutěšeném stavu se nachází stav dopravní infrastruktury, převážně silnic II. a III. třídy a místních komunikací. Je potřeba zajistit komfortní a bezpečné podmínky pro denní mobilitu obyvatel, návštěvníků regionu, provoz podniků, služeb atd.

V obcích je potřeba zajistit dostatečnou občanskou vybavenost, její obnovu a modernizaci, ať už jde o budovy městských a obecních úřadů, školských zařízení, kulturních zařízení, objektů pro ochranu obyvatelstva, hasiče, lékařská střediska a jiné objekty občanské vybavenosti. Současně je nutné se zaměřit na revitalizaci veřejných prostranství a vytvoření vhodného zázemí pro setkávání a aktivní život v obci.

Obyvatelům je nutné zajistit dostatečnou míru uživatelského komfortu při komunikaci s veřejnou správou a v souladu s technologickými trendy směřovat k digitalizaci jejich fungování a služeb. K tomu je potřeba vytvořením příslušné fyzické infrastruktury (optické sítě, wi-fi rozvody a další) zajistit v obcích dostupnost internetového připojení v dostatečné kvalitě.

Naplnění potřeby pomůže území připravit podmínky pro to, aby se ve všech jeho oblastech obyvatelé, podniky i sama veřejná správa mohli přizpůsobovat zrychlujícímu se technologickému pokroku a aktuálním trendům. Stav veřejné infrastruktury je napříč územím moderní a v takové kvalitě, která potírá rozdíly mezi vnitřními a vnějšími částmi regionu. Veřejná prostranství se stávají srdcem obce vybízejícím obyvatele i návštěvníky k odpočinku, setkávání a trávení volného času.

Dílčí potřeby:

- výstavba a rekonstrukce chodníků, silnic a místních komunikací
- zvyšování bezpečnosti dopravy obnovou zastaralých nebo chybějících prvků bezpečnosti dopravy, řešení nebezpečných úseků a nepřehledných míst na pozemních komunikacích
- modernizace osvětlení v obcích
- revitalizace prostranství, sídelní zeleně, zakládání kvěnatých/motýlích luk
- revitalizace brownfieldů
- modernizace odpadového hospodářství
- obnova a modernizace občanské vybavenosti
- modernizace a digitalizace veřejných služeb obecních a městských úřadů
- rekonstrukce a modernizace budov veřejné infrastruktury

ROZVOJOVÁ POTŘEBA D:

Regionální vzdělávací systém, ve kterém je dobře všem účastníkům

Základní a mateřské školy v regionu tvoří základ vybavenosti jednotlivých obcí. Dlouhodobě se však potýkají s nedostatkem prostředků na financování svých investičních a neinvestičních potřeb i na běžnou údržbu. Díky tomu nedochází k jejich rozvoji v takovém rozsahu, aby byly uspokojeny vnější i vnitřní tlaky na modernizaci, digitalizaci, rozvoj klíčových kompetencí a dovedností žáků. Pro zlepšení stavu je potřeba investovat do obnovy a modernizace škol a jejich doprovodné infrastruktury. Výrazné investice jsou potřeba do venkovských škol, jejichž stav nejvíce trpí zastaralou technickou infrastrukturou a nedostatečným zázemím pro moderní výuku.

Pro efektivní rozvoj školství v regionu jsou klíčovými aktéry kvalitní, kompetentní a motivovaní ředitelé a učitelé, jimž je potřeba věnovat dostatečnou pozornost (další vzdělávání, podpora jejich spolupráce v území, sdílení praxe apod.). Region se již nyní potýká s jejich nedostatkem a v souvislosti s generační výměnou učitelů se tento nedostatek bude prohlubovat. Je proto potřeba vytvořit na školách takové podmínky, které pomohou zvýšit atraktivitu pedagogické profese a zajistí tak z dlouhodobého hlediska dostatečný počet pedagogů. Vedle finanční motivace je toho možné dosáhnout například nabídkou moderního zázemí školy s kvalitním a kooperujícím pedagogickým sborem.

Je důležité podporovat přesah vzdělávacích aktivit do komunitního života, aby docházelo k upevňování regionální identity již od nejmladší generace.

Pro udržení malých venkovských škol je žádoucí podporovat jejich konkurenceschopnost (prostředí malotřídek rodinného typu jako přednost, dostatečná nabídka volnočasových a zájmových aktivit, moderní zázemí venkovských škol apod.).

Díky naplnění této potřeby zde bude školství, příprava na budoucí povolání a celoživotní vzdělávání na vysoké úrovni. Nabídka volnočasových a zájmových aktivit bude dostupná ve všech koutech regionu. Vzdělávání bude zajištěno v moderním materiálně-technickém zázemí škol. Venkovské školství rodinného typu bude na malých obcích atraktivní a vyhledávané. Dojde k vytvoření rovnocenných podmínek na všech školách, do kterých se budou těšit jak učitelé, tak jejich žáci.

Dílčí potřeby:

- obnova a modernizace infrastruktury škol
- modernizace vybavení škol
- podpora výuky cizích jazyků, informatiky a polytechnického vzdělávání se zaměřením na technické a řemeslné obory
- podpora navyšování kapacit škol
- podpora zvyšování konkurenceschopnosti venkovských škol
- podpora pedagogických i nepedagogických pracovníků škol formou dalšího vzdělávání, sdílení, propojování

- obnova a vybavení sportovišť, jídelen, družin, klubů a další infrastruktury pro doprovodné aktivity ve vzdělávání

ROZVOJOVÁ POTŘEBA E:

Otevřená a spolupracující společnost rozvíjející komunitní a spolkový život v regionu

Pro dosažení kvalitního života všech generací a obyvatel se všemi stupni vzdělání je potřeba zajistit dostupnost kultury, dostatek příležitostí k seberealizaci, možnosti pro aktivní a smysluplné trávení volného času a komunitní život. Intenzivní kulturní život podněcuje kreativitu obyvatel a tím mimo jiné přispívá i k rozvoji místního podnikání.

Absenci odpovídajícího fyzického zázemí pro realizaci komunitního a spolkového života je potřeba řešit investováním do výstavby a rekonstrukce vhodných prostor (nabízí se stávající prostory, nevyužitá brownfieldy či jiné nevyužitá stavby v obci).

K rozvoji kulturního a sociálního života společnosti je potřeba využít potenciálu místních aktivních obyvatel a spolků, jejichž prostřednictvím je možné aktivizovat obyvatele k zapojení se do dění v obci. K tomuto účelu se nabízí zapojení místních škol, jejichž vzdělávací program je vhodné prolínat s činností v obci a utvářet tak v dětech a žácích kladný vztah k místní tradici a zvyklostem.

K rozvoji plnohodnotného života v obci je nutná spoluúčast fungující a otevřené místní samosprávy. Je potřeba podporovat komunikaci a spolupráci obce a obyvatel, podněcovat mezi občany zájem o činnost místní samosprávy a zapojování se například do činnosti zastupitelstva.

Naplněním potřeby dojde k plnohodnotné místní sounáležitosti, posilování sociálních vazeb a k utváření lokální identity území. Díky podnětnému prostředí bude docházet k přirozené výchově nových lídrů a tahounů, a to jak v sociálním životě, tak i v místní samosprávě.

Díličí potřeby:

- výstavba a rekonstrukce prostor pro komunitní a spolkový život
- obnova církevních památek a jejich propojení s činností místních spolků, obcí, komunit
- zvyšování atraktivity venkovských oblastí, revitalizace venkovského prostředí
- podpora obnovy a udržení venkovských tradic, zvyků, řemesel
- podpora zájmové a spolkové činnosti, kulturních a sportovních aktivit pro všechny generace
- podpora a motivování komunity k zapojování se do dění v území
- využití potenciálu aktivních seniorů ve prospěch společnosti, dobrovolnictví apod.
- podpora meziobecní spolupráce a spolupráce napříč generacemi a zájmovými skupinami

ROZVOJOVÁ POTŘEBA F:

Turisticky atraktivní region

Region nabízí celou řadu turisticky zajímavých cílů a lokalit, a to jak pro příznivce historických památek, přírody, kultury, tak i pro sportovní nadšence (hrad Křivoklát, zříceniny hradů Týřov a Krakovec, kraj Oty Pavla a okolí řeky Berounky spojené s vodáctvím, řada přírodních parků, cykloturistika, tradiční oblast chmelařství a pivovarnictví a mnoho dalších), i přesto však rozvoj cestovního ruchu neodpovídá potenciálu území.

Důvodem je nedostatečná infrastruktura pro turistiku a rekreaci, krátká sezónnost památek, jako hlavních lákadel pro turisty a absence zastřešující organizace, která by zajistila podporu cestovního ruchu regionu Rakovnicka jako celku.

Pro zvýšení přínosu cestovního ruchu v území je potřeba podpořit zejména navyšování kapacit a kvality ubytovacích služeb pro individuální turismus a zajistit dostatek stravovacích a doprovodných služeb.

V území je nutné věnovat pozornost dostatečnému turistickému značení a jeho údržbě. Pro podporu aktivního odpočinku (pěší, vodácká a cyklistická turistika) je potřeba výstavba a modernizace cyklostezek a jejich propojování, obnova a údržba turistických a lesních cest, budování odpočinkových stanovišť, herních prvků, značení či podpora vzniku naučných stezek. S ohledem na venkovský charakter území je vhodné podporovat také rozvoj agroturistiky, o kterou je v současné době zvýšený zájem.

Naplnění potřeby pomůže k vyžití potenciálu území ve prospěch rozvoje cestovního ruchu, jako významného ekonomického nástroje regionálního rozvoje. Místní podnikatelé a producenti svými schopnostmi, zkušenostmi a kreativitou zajišťují dostatečné kapacity stravovacích, ubytovacích a doprovodných služeb, nabídku lokálních produktů, řemesel apod. Nabídku turistických služeb doplňuje pestrý kulturní a společenský život v obcích a atraktivní přírodní krajina. Díky efektivní propagaci, kvalitní a dostatečné nabídce služeb a různorodého vyžití je Rakovnicko nejen vyhledávaným turistickým cílem, ale pro místní obyvatele i lákavým místem k rekreaci.

Dílčí potřeby:

- výstavba a modernizace cyklostezek a jejich propojování
- obnova a údržba infrastruktury pro turistiku a rekreaci
- motivování místních obyvatel k podnikání v cestovním ruchu (obchod, ubytování, stravování, občerstvení, sociální zázemí, doprovodné služby) a zvyšování kvality služeb v cestovním ruchu
- podpora agroturistiky
- obnova a údržba památek a snaha o jejich další využití
- podpora propagace území